

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI
COVID-19 Linji Gwida rigward l-eżerċitar tal-moviment liberu tal-haddiema

(2020/C 102 I/03)

Il-kriżi tal-Covid-19 wasslet għall-introduzzjoni ta' miżuri bla precedent fost l-Istati Membri tal-UE, inkluż l-introduzzjoni mill-ġdid ta' kontrolli fil-fruntieri interni tagħhom.

Il-Linji Gwida għall-miżuri ta' ġestjoni tal-fruntieri biex tiġi protetta s-saħha u tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-oġġetti u tas-servizzi essenzjali ⁽¹⁾ stabbilew il-prinċipji għal approċċ integrat għall-ġestjoni effettiva tal-fruntieri biex tiġi protetta s-saħha pubblika filwaqt li tiġi ppreservata l-integrità tas-suq intern. Skont il-paragrafu 23 tal-Linji Gwida, l-Istati Membri għandhom jippermettu u jiffacilitaw il-qsim tal-haddiema bejn il-fruntieri, b'mod partikolari iżda mhux biss dawk li jaħdmu fil-kura tas-saħha u fis-settur tal-ikel, u f'servizzi essenzjali oħra (eż. il-kura tat-tfal, il-kura tal-anzjani, il-persunal kritiku għall-utilitajiet) biex jiżguraw attività professjonali kontinwa.

Filwaqt li jistgħu jkunu ġġustifikati restrizzjonijiet għad-dritt tal-moviment liberu tal-haddiema għal raġunijiet ta' politika pubblika, ta' sigurtà pubblika jew ta' saħha pubblika, dawn iridu jkunu neċessarji, proporzjonati u bbażati fuq kriterji oġġettivi u mhux diskriminatorji.

Il-haddiema li jaħdmu bejn il-fruntieri, il-haddiema stazzjonati ⁽²⁾ kif ukoll il-haddiema staġjonali jgħixu f'pajjiż iżda jaħdmu f'iehor. Hafna minnhom huma kruċjali għall-Istati Membri ospitanti tagħhom, pereżempju għas-sistema tal-kura tas-saħha, għall-forniment ta' servizzi essenzjali oħra inkluż l-installazzjoni u l-manutenzjoni tat-tagħmir mediku u tal-infrastruttura medika, jew għall-iżgurar tal-forniment tal-oġġetti. Għalhekk huwa kruċjali li jkun hemm approċċ koordinat fil-livell tal-UE li jiffacilita l-hajja ta' dawn il-haddiema sabiex ikunu jistgħu jaqsmu l-fruntieri interni.

Wara s-sejha tal-Kunsill Ewropew ⁽³⁾ lill-Kummissjoni biex tindirizza s-sitwazzjoni tal-haddiema li jaqsmu l-fruntieri u dawk staġjonali li jehtieg li jkunu jistgħu jkomplu bl-attivitajiet essenzjali filwaqt li jevitaw li tkompli l-imxija tal-virus, u minbarra l-Linji Gwida għall-miżuri ta' ġestjoni tal-fruntieri biex tiġi protetta s-saħha u tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-oġġetti u tas-servizzi essenzjali, b'mod partikolari l-paragrafu 23 tagħhom, il-Linji Gwida deskritti hawn taht jistiednu lill-Istati Membri jiehdu miżuri speċifiċi li jiżguraw approċċ koordinat fil-livell tal-UE ⁽⁴⁾. Dan huwa b'raba mal-haddiema msemmija hawn fuq, b'mod partikolari l-haddiema li jkollhom bżonn jaqsmu l-fruntieri sabiex jaslu fil-post tax-xogħol tagħhom minhabba li jeżerċitaw okkupazzjonijiet kritiċi billi jwettqu attivitajiet relatati ma' servizzi essenzjali. Dan għandu japplika wkoll f'kazijiet fejn il-haddiema msemmija hawn fuq jużaw Stat Membru biss bħala pajjiż ta' tranżitu sabiex jaslu fi Stat Membru iehor. Dawn il-Linji Gwida huma mingħajr preġudizzju għall-miżuri speċifiċi deskritti fil-Komunikazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Korsiji Hodor ⁽⁵⁾ jew fil-Linji Gwida dwar l-Iffacilitar tal-Operazzjonijiet tal-Merkanzija bl-Ajru matul it-tifqigħa tal-COVID-19 ⁽⁶⁾.

L-Istati Membri għandhom jittrattaw lill-persuni li jaħdmu għal rashom u li jeżerċitaw l-okkupazzjonijiet kritiċi elenkati f'dawn il-Linji Gwida bl-istess mod.

Haddiema li jeżerċitaw okkupazzjonijiet kritiċi

1. F'xi partijiet tal-UE, b'mod partikolari fir-reġjuni tal-fruntiera, il-haddiema li jaħdmu bejn il-fruntieri jeżerċitaw okkupazzjonijiet kritiċi li għalihom il-moviment bla xkiel bejn il-fruntieri huwa essenzjali. Ir-restrizzjonijiet introdotti mill-Istati Membri b'raba mal-qsim tal-fruntieri tagħhom jistgħu jwasslu għal diffikultajiet addizzjonali jew saħansitra jfixklu l-isforzi fil-ġlieda kontra l-kriżi tal-Covid-19.

⁽¹⁾ C(2020) 1753 final

⁽²⁾ Haddiema li jintbagħtu jaħdmu temporanjament fi Stat Membru differenti minn dak ta' min jimpegghom sabiex jagħtu servizz.

⁽³⁾ Il-Paragrafu 4 tad-Dikjarazzjoni konġunta tal-Membri tal-Kunsill Ewropew tas-26 ta' Marzu 2020.

⁽⁴⁾ Il-Gwida dwar l-implimentazzjoni tar-restrizzjoni temporanja ta' vvjaġġar mhux essenzjali lejn l-UE, dwar il-facilitazzjoni ta' arrangamenti ta' tranżitu għar-ripatrijazzjoni taċ-ċittadini tal-UE, u dwar l-effetti tal-politika dwar il-viżi C (2020)2050 final, fiha miżuri relatati mal-haddiema li jaħdmu bejn il-fruntieri u dawk staġjonali u li ġejjin minn pajjiż terz.

⁽⁵⁾ C(2020) 1897 final.

⁽⁶⁾ C(2020) 2010 final

2. Il-moviment liberu kontinwu tal-haddiema kollha b'okkupazzjonijiet kritiċi huwa essenzjali, inkluż dak tal-haddiema li jaħdmu bejn il-fruntieri u dak tal-haddiema stazzjonati. L-Istati Membri għandhom jippermettu lill-haddiema jidhlu fit-territorju tal-Istat Membru ospitanti u jkollhom aċċess bla xkiel għall-post tax-xogħol tagħhom, b'mod partikolari jekk jeżerċitaw wahda mill-okkupazzjonijiet li ġejjin ⁽⁷⁾:
- Il-professjonisti tas-saħħa inkluż il-professjonisti paramediċi;
 - Il-haddiema tal-kura personali fis-servizzi tas-saħħa, inkluż il-haddiema tal-kura tat-tfal, tal-persuni b'dizabbiltà u tal-anzjani;
 - Ix-xjentisti fl-industrija marbuta mas-saħħa;
 - Il-haddiema fl-industrija farmaċewtika u tal-apparati mediċi;
 - Il-haddiema involuti fil-forniment tal-oġġetti, b'mod partikolari fil-katina tal-provvista tal-mediċini, il-provvisti mediċi, l-apparati mediċi u t-tagħmir ta' protezzjoni personali, inkluż fl-installazzjoni u l-manutenzjoni tagħhom;
 - Il-professjonisti tat-Teknoloġija tal-Infommazzjoni u tal-Komunikazzjoni;
 - It-tekniki tal-Infommazzjoni u tal-Komunikazzjoni u tekniki oħra għall-manteniment essenzjali tal-apparat;
 - Il-professjonisti tal-inġinerija bħat-tekniki u l-inġiniera tal-enerġija u t-tekniki tal-inġinerija elettrika;
 - Il-persuni li jaħdmu f'infrastrutturi kritiċi jew bi kwalunkwe mod ieħor essenzjali;
 - Il-professjonisti assoċjati tax-xjenza u tal-inġinerija (inkluż it-tekniki tal-impjanti tal-ilma);
 - Il-haddiema tas-servizzi ta' protezzjoni;
 - Il-haddiema tat-tifi tan-nar/l-uffiċjali tal-pulizija/il-gwardji tal-habs/il-gwardji tas-sigurtà;
 - Il-haddiema li jimmanifatturaw u li jipproċessaw l-ikel, u dawk li jaħdmu f'oqsma simili u ta' manutenzjoni relatata;
 - L-operaturi tal-makkinarju tal-ikel u ta' prodotti relatati (inkluż l-operaturi tal-produzzjoni tal-ikel);
 - Il-haddiema tat-trasport ⁽⁸⁾, b'mod partikolari:
 - Is-sewwieqa tal-karozzi, tal-vannijiet u tal-muturi ⁽⁹⁾, is-sewwieqa tat-trakkijiet tqal u tal-karozzi tal-linja (inkluż is-sewwieqa tal-karozzi tal-linja u tat-trammijiet) u s-sewwieqa tal-ambulanzi, inkluż dawk is-sewwieqa li jittrasportaw l-assistenza offruta fil-qafas tal-Mekkaniżmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili u dawk li jittrasportaw liċ-ċittadini ripatrijati tal-UE minn Stat Membru ieħor lejn il-post tal-orijini tagħhom;
 - Il-bdoti tal-linji tal-ajru;
 - Is-sewwieqa tal-ferroviji; il-haddiema tal-ispezzjoni tal-vaguni, il-persunal tal-workshops tal-manutenzjoni kif ukoll il-persunal tal-manigera tal-infrastruttura involut fil-ġestjoni tat-traffiku u fl-allokazzjoni tal-kapaċità;
 - Il-haddiema marittimi u tan-navigazzjoni interna;
 - Is-sajjieda;
 - Il-persunal tal-istituzzjonijiet pubbliċi, inkluż l-organizzazzjonijiet internazzjonali, b'funzjoni kritika.
3. Il-Kummissjoni thegġeg lill-Istati Membri jistabbilixxu proċeduri speċifiċi, li ma jkunux ta' piż u li jkunu rapidi, għall-punti ta' qsim tal-fruntieri bi fluss regolari ta' haddiema li jaħdmu bejn il-fruntieri u dawk stazzjonati, biex jiġi żgurat passaggj bla xkiel għalihom. Dan jista' jsir pereżempju, fejn ikun xieraq, permezz ta' korsiji apposta fil-fruntieri li jistgħu jużaw dawn il-haddiema jew permezz ta' stickers speċifiċi rikonnoxxuti mill-Istati Membri ġirien sabiex jiġi ffaċilitat l-aċċess tagħhom għat-territorju tal-Istat Membru tal-impjeg. Din il-gimgha l-Kummissjoni se tikkonsulta b'urgenza wkoll lill-Kumitat Tekniku dwar il-Libertà ta' Moviment għall-Haddiema sabiex tidentifika l-aqwa Prattiki li jistgħu jiġu estiżi għall-Istati Membri kollha, sabiex dawn il-haddiema jkunu jistgħu jeżerċitaw l-okkupazzjonijiet kruċjali tagħhom mingħajr xkiel żejjed.

⁽⁷⁾ Il-kategoriji jsegwu l-klassifikazzjoni ESCO (il-Klassifikazzjoni Ewropea ta' Hiliet, Kompetenzi, Kwalifiki u Impjiegi) li hija l-klassifikazzjoni multilingwi Ewropea tal-Hiliet, tal-Kompetenzi, tal-Kwalifiki u tal-Impjiegi. Ara <https://ec.europa.eu/esco/portal/how-touse/21da6a9a-02d1-4533-8057-dea0a824a17a>

⁽⁸⁾ Ara gwida speċifika ulterjuri dwar il-haddiema tat-trasport PC(2020) 1897 final – Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Korsiji Hodor skont il-Linji Gwida għall-miżuri ta' ġestjoni tal-fruntieri biex tiġi protetta s-saħħa u tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-oġġetti u tas-servizzi essenzjali.

⁽⁹⁾ Is-sewwieqa tal-muturi, imma biss meta jittrasportaw il-provvisti mediċi, l-apparati mediċi jew it-tagħmir ta' protezzjoni personali.

Skrinjar tas-sahha

4. L-iskrinjar tas-sahha għall-haddiema stazzjonati u għal dawk li jaħdmu bejn il-fruntieri jrid isir bl-istess kundizzjonijiet bħal fil-każ ta' ċittadini li jeżerċitaw l-istess okkupazzjonijiet.
5. Jista' jsir skrinjar tas-sahha qabel jew wara l-fruntieri, skont l-infrastruttura disponibbli, biex jiġi żgurat li t-traffiku ma jehilx. L-Istati Membri għandhom jikkoordinaw bejniethom biex l-iskrinjar tas-sahha jsir fuq naha waħda biss tal-fruntiera, sabiex ma jkunx hemm xogħol doppju u jiġu evitati l-perjodi ta' stennija. Il-kontrolli u l-iskrinjar tas-sahha ma għandhomx jirrikjedu li l-haddiema joħorġu mill-vetturi, u fil-prinċipju għandhom ikunu bbażati fuq il-kejl elettroniku tat-temperatura tal-ġisem. Normalment, il-haddiema ma għandhomx isirullhom iktar minn tliet kontrolli tat-temperatura fl-istess jum. F'każ li l-haddiem ikollu d-deni u l-awtoritajiet tal-fruntieri jqisu li ma għandux jithalla jkompli l-vjaġġ, il-haddiem għandu jkollu aċċess għal kura tas-sahha xierqa bl-istess kundizzjonijiet bħaċ-ċittadini tal-Istat Membru tal-impjeg. L-informazzjoni dwar din il-persuna għandha tiġi kondiviża mal-Istat Membru gar ikkonċernat.
6. Għall-haddiema tat-trasport imsemmija fil-paragrafu 19 tal-*Komunikazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Korsiji Hodor*, japplikaw il-miżuri speċifiċi tal-iskrinjar tas-sahha msemmija f'dawk il-Linji Gwida.

Haddiema oħra

7. L-Istati Membri għandhom jippermettu lill-haddiema li jaħdmu bejn il-fruntieri jkomplu jaqsmu l-fruntieri tagħhom biex jaslu fil-post tax-xogħol tagħhom jekk ix-xogħol fis-settur ikkonċernat ikun għadu permess fl-Istat Membru ospitanti.
8. F'sitwazzjonijiet li jistgħu jwasslu għal bidla fl-Istat Membru tal-assigurazzjoni tal-haddiem⁽¹⁰⁾, l-Istati Membri għandhom jużaw l-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 16 tar-Regolament (KE) Nru 883/2004⁽¹¹⁾ bil-ħsieb li jżommu l-istess kopertura tas-sigurtà soċjali li kellu l-haddiem ikkonċernat. Sabiex japplika għal din l-eċċezzjoni, l-impjegatur irid iressaq talba lil dak l-Istat Membru li l-haddiem jirrikjedi li jkun soġġett għal-leġislazzjoni tiegħu.

Haddiema staġjonali

9. Xi setturi tal-ekonomija, b'mod partikolari s-settur agrikolu, jiddependu ferm f'diversi Stati Membri fuq il-haddiema staġjonali minn Stati Membri oħra. Sabiex jirrispondu għan-nuqqas ta' haddiema f'dawn is-setturi bħala riżultat tal-kriżi, l-Istati Membri għandhom jiskambjaw l-informazzjoni dwar il-htigijiet differenti tagħhom, pereżempju permezz ta' kanali stabbiliti tal-Kumitat Tekniku dwar il-Libertà ta' Moviment għall-Haddiema. Ta' min ifakkar li f'ċerti ċirkostanzi l-haddiema staġjonali fl-agrikoltura jwettqu funzjonijiet kritiċi marbuta mal-ħsad, mat-thawwil jew mal-ħarsien tar-raba'. F'sitwazzjoni bħal din, l-Istati Membri għandhom jittrattaw lil dawk il-haddiema bl-istess mod bħall-haddiema li jeżerċitaw l-okkupazzjonijiet kritiċi msemmija hawn fuq. Bl-istess mod, l-Istati Membri għandhom jippermettu lil haddiema bħal dawn ikomplu jaqsmu l-fruntieri tagħhom biex jaħdmu jekk ix-xogħol fis-settur ikkonċernat ikun għadu permess fl-Istat Membru ospitanti. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw ukoll il-htieġa li l-impjegaturi jipprevedu protezzjoni adegwata tas-sahha u tas-sikurezza.
10. Il-Kummissjoni thegġeġ lill-Istati Membri jistabbilixxu proċeduri speċifiċi biex jiżguraw passagġ bla xkiel għal dawn il-haddiema, u se tuża wkoll il-Kumitat Tekniku dwar il-Libertà ta' Moviment għall-Haddiema biex tidentifika l-aqwa Prattiki li jistgħu jiġu estiżi għall-Istati Membri kollha sabiex dawn il-haddiema jkunu jistgħu jeżerċitaw l-okkupazzjonijiet kruċjali tagħhom mingħajr xkiel żejjed.

⁽¹⁰⁾ F'każ ta' pluriattività f'żewġ Stati Membri, meta haddiem li jaħdem bejn il-fruntieri attwalment ikun jaħdem kemm fl-Istat Membru tal-impjeg kif ukoll fl-Istat Membru tar-residenza, u jkun assigurat fl-Istat Membru tal-impjeg minhabba li l-attività tiegħu fl-Istat Membru tar-residenza mhijex sostanzjali, u jaqbeż il-limitu ta' 25 % tal-hin tax-xogħol bħala riżultat tal-miżuri ta' kwarantina mehuda minn ċerti Stati Membri.

⁽¹¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 883/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-koordinazzjoni ta' sistemi ta' sigurtà soċjali.